

DATOS IDENTIFICATIVOS

Latín e literatura grecolatina

Materia	Latín e literatura grecolatina			
Código	V01G400V01403			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Ledo Lemos, Francisco José			
Profesorado	Ledo Lemos, Francisco José			
Correo-e	ledolemos@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Introdución á cultura grecolatina xeral			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C4	Coñecemento básico da lingua latina e a súa cultura.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traducir, sen axuda do dicionario, textos latinos medievais e textos latinos clásicos ou renacentistas de dificultade baixa e media-baixa, e, coa axuda do dicionario e instrumentos gramaticais, textos latinos clásicos de dificultade media e alta.	A1	B5	C4	D2
	A2	B9	C5	D8
	A5			D10
Recoñecer e comentar a estrutura sintáctica dun texto en latín e as súas peculiaridades fonéticas, morfolóxicas ou léxicas.	A1	B5	C4	D2
	A2	B6	C5	D8
	A5	B9		D10 D11

Desenvolver as capacidades de comprensión, análise e produción de discurso oral nas linguas de traballo

Desenvolver as capacidades de comprensión, análise e produción de discurso oral nas linguas de traballo

Percibir a continuidade e a innovación respecto á lingua orixinaria que presentan as linguas romances nos diferentes aspectos do léxico, a fonética e a gramática.	A1 A2 A5	B5 B6 B9	C4 C5	D5 D8 D10 D11
Situar no seu contexto cronolóxico e cultural os principais autores e obras das literaturas grecolatinas.	A1 A2 A5	B5 B6 B9	C4	D2 D5 D11 D12

Contidos

Tema

Lingüística

O contexto histórico do latín.
A gramática Latina: fonética, morfoloxía, sintaxe.
Vocabulario.
Tradución de textos.

Historia da literatura Grecolatina

Homero e as orixes da literatura Grega.
A Época Arcaica Grega: Lírica, Iambo e Elexía.
A Época Clásica Grega.
O Helenismo.
As orixes da literatura latina.
A comedia latina: Plauto e Terencio.
O final da República.
A época de Augusto.
Literatura latina do principado.
A literatura grega de época imperial.
Pagáns e cristianos na fin da antigüidade clásica.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	17	0	17
Seminarios	17	0	17
Outros	0	102	102
Probas de resposta curta	6	0	6
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	0	4
Outras	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicacións teóricas estruturadas, a cargo do profesor, dirixidas ó conxunto dos alumnos. Os alumnos poden plantexar preguntas ou suxestións.
Seminarios	Posta en común das lecturas ou das traducións. O alumnado deberá participar activamente, presentando as conclusións do seu traballo e discutindo as dos compañeiros.
Outros	Estudar materiais didácticos. Ler obras literarias. Ler bibliografía especializada. Facer traducións. Facer consultas ó profesor. Buscar materiais nunha biblioteca. Buscar materiais en Internet. O traballo persoal dos alumnos, tanto presenciais como semipresenciais, ten como complemento e guía unha páxina en "Faitic". Nela, os alumnos poden encontrar o seguinte: 1) Material teórico e práctico para estudar e practicar todos os aspectos tratados nas clases: 1a - Apuntamentos teóricos e cadros sobre todas as cuestións gramaticais. 1b - Vocabularios e exercicios para facer por escrito. 1c - Exercicios para facer no ordenador. 2) Cuestionarios de autoevaluación. 3) Unha "bitácora" na que se irá indicando, semana a semana, qué se explicou e traballou nas clases, qué se recomenda estudar, ler e practicar para esa semana, e qué material (con hipervínculos ós contidos da bitácora) se debe utilizar.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Os alumnos recibirán indicacións concretas e personalizadas do profesor respecto ás súas intervencións.
Outros	Os alumnos poden en todo momento poñerse en contacto co profesor, sexa para titorías presenciais, sexa para aclarar calquera cuestión por correo electrónico.
Probos	Descrición
Probos de resposta curta	Cada alumno recibirá un informe sobre os resultados, con indicación dos aspectos que debe mellorar.
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Cada alumno recibirá un informe sobre os resultados, con indicación dos aspectos que debe mellorar.
Outras	Os alumnos recibirán indicacións concretas e personalizadas do profesor respecto ás súas intervencións.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminarios	Os exercicios sobre lingua ou literatura realizados e recollidos (traducións, comentarios[]).	20	A1 A2	B5 B6 B9	C4 C5	D5 D8 D11 D12
Probos de resposta curta	Nas clases prácticas pasaranse "tests" das lecturas e dos coñecementos gramaticais	25	A1 A2 A5	B5 B9	C4 C5	D10
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Tradución e comentario (lingüístico e histórico) de textos latinos. Recoñecemento e contextualización (dentro da obra á que pertence, e con respecto ó autor e época literaria) de fragmentos de obras literarias grecolatinas (en tradución ó galego ou castelán).	50		B5 B6 B9	C4 C5	D2 D5 D8 D10 D11
Outras	A participación será tida en conta para a puntuación final.	5	A1 A2 A5			

Outros comentarios sobre a Avaliación

Haberá unha proba de conxunto da materia, tanto en maio-xuño como en xullo, nas datas que recolla o calendario oficial da facultade. Esta proba constará de diferentes partes, de xeito que servirá tanto para os alumnos (sexan presenciais ou semipresenciais) que desexen examinarse de toda a materia en proba única, como para aqueles que, mediante avaliación continua, teñan xa superada algunha ou algunhas das partes da materia.

Os alumnos semipresenciais, en caso de non poder asistir a ningunha das clases prácticas nas que se efectuarán probas parciais, poden ser avaliados exclusivamente sobre esta proba de conxunto. No caso de que algún alumno semipresencial poida realizar algunhas das probas parciais, estas poden ser tidas en conta proporcionalmente para a nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Ørberg, Hans H., **Lingua Latina: Familia Romana**,

Ørberg, Hans H., **Lingua Latina: Roma Aeterna**,

LINGÜÍSTICA LATINA

Baldi, PH., 2002, *The Foundations of Latin*, Berlin . New York.

Bassols de Climent, M., 1981, *Fonética latina*, con un apéndice de [fonemática latina] por S. Mariner Bigorra, Madrid

Beltrán, J. A. (1999): *Introducción a la Morfología Latina*, Zaragoza: Universidad de Zaragoza.

Ernout, A. / Thomas, F. 1964 (=1953(2)): *Syntaxe latine*, Paris: Klincksieck.

Pinkster, H. 1995. *Sintaxis y semántica del latín*. Madrid: Ediciones Clásicas.

Sihler, A. L. (1995): *New comparative grammar of Greek and Latin*, Oxford: Oxford University Press.

Woodcock, E. C. 1959. *A New Latin Syntax*. London: Methuen.

LITERATURA GRIEGA

Bowra, C. M. , *Introducción a la Literatura Griega*, Madrid 1968

Cataudella Q., *Historia de la Literatura Griega*, Barcelona 1967

Easterling, P. E. & B. M. W. Knox (eds.), *Historia de la Literatura Clásica. Cambridge University, I: Literatura Griega*, Madrid 1990

Jaeger, W., *Paideia*. México 1974³

Konstan, David, *Sexual Symmetry: Love in the Ancient Novel and Related Genres*. Princeton: Princeton University Press, 1994.

López Férez, J. A. (ed.), *Historia de la Literatura Griega*, Madrid 1988

Nestle, W., *Historia del espíritu griego*, Barcelona 1961

Rossi, L.C., *Letteratura Greca*, Florencia 1995

Albrecht, M. von: *Historia de la literatura romana: desde Andronico hasta Boecio*. Barcelona: Herder 2 vols. 1997-9.

Bayet, J., *Literatura latina*. Barcelona: Ariel, 1985.

Bickel, E., *Historia de la literatura romana*. Madrid: Gredos, 2009

Cavallo, G. et alii (eds.): *Lo Spazio letterario di Roma antica*, vol. I-V, Roma 1989-2009. *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt* (ANRW), edición progresiva desde 1981.

Conte, G. B. (et al.) *Letteratura latina. Manuale storico dalle origini alla fine dell'impero romano*, Florencia 1992 = *Latin Literature. A History*, Baltimore/Londres 1994.

Kenney, E. J., y Clausen, W. v., *Historia de la Literatura clásica. II. Literatura latina*, (Cambridge University), versión española de E. Bombín, Madrid 1989.

La Penna, A., *La cultura letteraria a Roma*. Laterza. Bari-Roma, 2001

Montanari, F. (ed.) *La poesía latina. Forme, autori, problemi*. Roma: Carocci, 2002.

Pociña, A. *Comienzos de la poesía latina: épica, tragedia, comedia*. Madrid. Editorial Coloquio, 1988

MITOLOGÍA Y RELIGIÓN

Grimal, P., *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, 1982.

Requena Jiménez, Miguel: *El emperador Predestinado. Los presagios de poder en época imperial romana*, Fundación Pastor de Estudios Clásicos, Madrid, 2001

Tupet, A.M., *La Magie dans la poésie Latine des origines jusqu'à la fin du règne d'Auguste*. Paris: Les Belle Lettres, 2009 (2a ed.).

EPIGRAFÍA LATINA

Cugusi P., 1985, *Aspetti letterari dei Carmina Latina Epigraphica*, Bologna.

Hoyo J. del y Gómez Pallarès J. (eds.), 2002, *Asta ac Pellege* (50 años de la publicación de Inscripciones hispanas en verso, de S. Mariner), Madrid.

Kovaliov S. I., 1975, *Historia de Roma*, Madrid.

López de Ayala Mª J., 1991, *Introducción a la ortografía latina*, Madrid.

Pisani V., 1975, *Testi latini arcaici e volgari con commento glottologico*, Torino.

Sandys J. E., 1927, *Latin Epigraphy (An Introduction to the Study of Latin Inscriptions)*, Cambridge.

Curtius, E. R., *Literatura europea y Edad Media Latina*. Madrid: FCE, 1987

Highet, G., *La tradición clásica*. México. Fondo de Cultura Económica, 1986

Lida de Malkiel, M. R. *La tradición clásica en España*. Barcelona: Ariel. 1975

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia e historiografía da lingua española/V01G400V01911

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Retórica e poética/V01G400V01402

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202
